

MLGP4CLIMATE

BÜLTEN

MAYIS 2026

İklim | Şehirler | Eylem

Özel Baskı

ODAK NOKTASI:
Şehirler ve İklim Eylemi

KATKIDA BULUNANLAR

MLGP4
CLIMATE

KOORDINASYON VE EDITÖRLÜK

Abdulahap Sevim

İÇERİK VE ARAŞTIRMA

Daiva Matonienė
Abdulahap Sevim Uzay
Vardar E. Serdar
Karaduman

PROJE VE PROGRAM DESTEĞİ

Jüri Lepardinienė Arif
Kunar

MLGP PLATFORMU TASARIM VE
İLETİŞİM

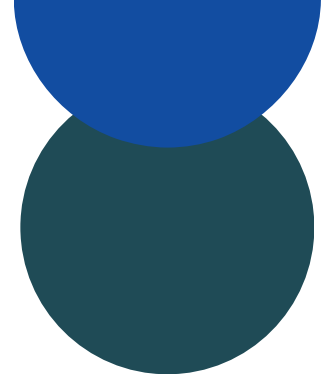
Arda Deniz Aksular

BİRLİKTE, BİLGİYİ İKLİM EYLEMİNE DÖNÜŞTÜRÜYORUZ.

İÇİNDEKİLER

- 04** Farkındalıktan Kolektif Eyleme
Daiva Matoniene - MLGP4Climate
- 08** MLGP4Climate 11. Uzmanlar Toplantısı
Yerel iş birliği giderek artıyor.
- 09** Kolektif İklim Eylemini Güçlendirmek
Yerelden küresele
- 13** Şehirler ve İklim Eylemi
13. Dünya Şehir Forumu (WUF) Oturumu
- 18** Uluslararası Gündem
Küresel Belediye Başkanları Sözleşmesi (GCoM)
- 22** Finansman Olanakları
Şehirlerin Geleceği İçin 324 Milyon Euro
- 38** İklim Değişikliğinin Akdeniz Nehir Sistemleri Üzerindeki Ölümsüz Etkileri
Prof. Dr. Tuncer Demir - Akdeniz Üniversitesi - Türkiye

Farkındalıktan Kolektif Eyleme

Mayıs ayı, MLGP4Climate topluluğu genelinde katılımın derinleştiği ve erişimin genişlediği bir dönemi yansıtıyor.

Ay boyunca, özellikle SECAP geliştirme, iklim planlaması ve yerel uygulama süreçleri konularında belediyelerle iş birliğimiz yoğunlaştı. Aynı zamanda, STK'lar, KOBİ'ler ve kurumsal ortaklarla yapılan yeni görüşmeler, dayanıklı ve sürdürülebilir topluluklar oluşturmada sektörler arası iş birliğinin önemini pekiştirdi.

Bu sayının en önemli noktalarından biri, şehirlerin geleceğini, kentsel direnci ve küresel kentsel yönetimi şekillendiren önemli bir platform olan Bakü-Azerbaycan Dünya Şehir Forumu 2026'dır. Buna paralel olarak, bu sayıda Prof. Dr. Tuncer Demir'in "İklim Değişikliğinin Akdeniz Nehir Sistemleri Üzerindeki Olumsuz Etkileri" başlıklı makalesi yer almaktadır ve bölgenin karşı karşıya olduğu en acil çevresel sorunlardan birine eleştirel bir bilimsel bakış açısı sunmaktadır.

Mayıs ayı, büyüyen ağıımız için 11. MLGP4Climate Uzmanlar Toplantısı ile bir dönüm noktasına daha işaret etti. Fikir alışverişinin ötesinde, bu toplantılar ortak bir amaç duygusunu güçlendirmeye devam ediyor; bilgi paylaşımı, iş birliği ve pratik çözümler için alan yaratıyor.

Bu platform, finansman fırsatlarını, Türkiye'den ve dünyanın dört bir yanından iklim eylemi haberlerini ve sürdürülebilirlik, enerji geçişi, mekânsal planlama ve kentsel dönüşüm konularındaki içgörülerini bir araya getiriyor. Her zaman olduğu gibi amacımız sadece bilgilendirmek değil, aynı zamanda eylemi desteklemektir.

Bu arada, topluluğumuz sosyal medyada ve diğer mecralarda büyümeye devam ediyor. Her yeni etkileşim, iklim eyleminin görünürlüğünü artırıyor ve belediyeler, kurumlar, gençler, kadınlar, çocuklar ve topluluklar arasında kamuoyu farkındalığını güçlendiriyor.

İşbirliği, azim ve yerel eylemin küresel sonuçlar doğurabileceğine olan inanç sayesinde büyüyor.

Daiva Matoniene

MLGP4Climate Gönüllüsü

Mayıs Odak Noktası (1)

Mayıs ayı, kentsel alanlarda kolektif katılımın genişlediği bir dönemi yansıtmaktadır.

MLGP4Climate topluluğu genelinde iş birliği daha pratik, daha bağlantılı ve giderek daha çok uygulama odaklı hale geliyor. Küresel Belediye Başkanları Sözleşmesi (GCoM) ve MLGP4Climate platformu etrafındaki farkındalık çalışmaları ay boyunca artmaya devam ederek Türkiye genelindeki belediyeler, sivil toplum kuruluşları, KOBİ'ler ve yerel paydaşlarla etkileşimi güçlendirdi.

Bu ivmenin merkezinde ortak bir farkındalık yer alıyor:

İklimle mücadele ancak yerel kapasite, iş birliği ve uzun vadeli vizyon bir araya geldiğinde başarılı olur.

Bu sayıda yer alan mesajında, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri António Guterres, çağımızın belirleyici bir gerçeğinin altını çiziyor: iklim değişikliğiyle mücadele ve sürdürülebilir kentselme çabası birbirinden ayrılamaz. Şehirler artık iklim yönetiminde çevresel aktörler değil, merkezinde yer alıyor. Dayanıklı altyapı ve yenilenebilir enerji yatırımlarından kapsayıcı kamusal alanlara ve topluluk merkezli planlamaya kadar, yerel yönetimler iklim hedeflerinin gerçeğe dönüşüp dönüşmeyeceğini giderek daha fazla belirliyor.

Mayıs Odak Noktası (2)

Bu bakış açısı, MLGP4Climate içindeki devam eden dönüşümle güçlü bir şekilde örtüşüyor.

11. Uzmanlar Toplantısı, bilgi alışverişinin, ortak öğrenmenin ve kolektif problem çözmenin değerini bir kez daha ortaya koydu. Tartışmanın ötesine geçen bu toplantılar, ortaklıkların derinleştiği, uygulama stratejilerinin olgunlaştığı ve ortak önceliklerin eyleme geçirilebilir yollara dönüştüğü alanlara evriliyor.

Bu ayki sayımızda ayrıca, şehirlerin geleceğini, kentsel direnci ve sürdürülebilir kalkınmayı şekillendiren önemli bir uluslararası platform olan yaklaşan Bakü Dünya Şehir Forumu 2026'ya da yer veriliyor. Bu küresel bakış açısını tamamlayan Prof. Dr. Tuncer Demir'in "İklim Değişikliğinin Akdeniz Nehir Sistemleri Üzerindeki Olumsuz Etkileri" başlıklı makalesi, bölgenin karşı karşıya kaldığı artan çevresel baskılara ilişkin eleştirel bir bilimsel değerlendirme sunuyor.

Operasyonel düzeyde, belediyelerle iş birliği yoğunlaşmaya devam etti; özellikle SECAP geliştirme, iklim finansmanına erişim ve yerel uygulama desteği konularında. Aynı zamanda, platform, iklim ve sürdürülebilirlik girişimlerini güçlendirmek isteyen belediyeler, STK'lar, KOBİ'ler ve diğer kurumlar için fonlama fırsatlarını, hibe programlarını ve uluslararası çağrılarını paylaşma rolünü genişletti.

Bu arada, MLGP4Climate topluluğu sosyal medya ve kamuoyu katılım kanalları aracılığıyla istikrarlı bir şekilde büyümeye devam ediyor. Her yeni bağlantı, iklim eyleminin görünürlüğünü artırıyor ve şehirler, kurumlar, gençler, kadınlar, çocuklar ve topluluklar arasında farkındalığı güçlendiriyor.

Bu nedenle Mayıs, süreklilikten daha fazlasını temsil ediyor.

Bu durum, bilgi, iş birliği ve uygulama arasındaki giderek artan uyumu yansıtıyor.

MLGP4 CLIMATE

Avrupa Günü Kutlu Olsun!

9 Mayıs, birliğin yıldönümünden çok daha fazlasıdır.

Bu, dayanışmayı, iş birliğini ve ortak bir geleceği temsil ediyor.

Bugün Avrupa'nın en büyük ortak zorluklarından biri açıkça ortada: iklim krizi.

Ve bunun üstesinden gelmek ulusal politikalardan daha fazlasını gerektiriyor.

Bu, şehirlerin, yerel yönetimlerin, kurumların ve toplumların birlikte çalışmasını gerektirir.

MLGP4Climate olarak, sınır ötesi iş birliğine, sürdürülebilir şehirlere ve iklim odaklı dönüşüme inanıyoruz.

Çünkü daha dirençli ve yaşanabilir bir gelecek ancak birlikte inşa edilebilir.

19 Mayıs Özel Baskısı

19 MAYIS: GELECEĞİ İNŞA ETME CESARETİ

19 Mayıs 1919 sadece bir yolculuğun başlangıcı değildi; aynı zamanda geleceği yeniden inşa etme kararlılığının da sembolüydü.

İklim krizi, hızlı kentleşme ve artan çevresel kırılganlıkla karşı karşıya olan bir dünyada, gençlerin rolü her zamankinden daha kritik hale gelmiştir.

Çünkü sürdürülebilir bir gelecek yalnızca teknolojiyle inşa edilemez.

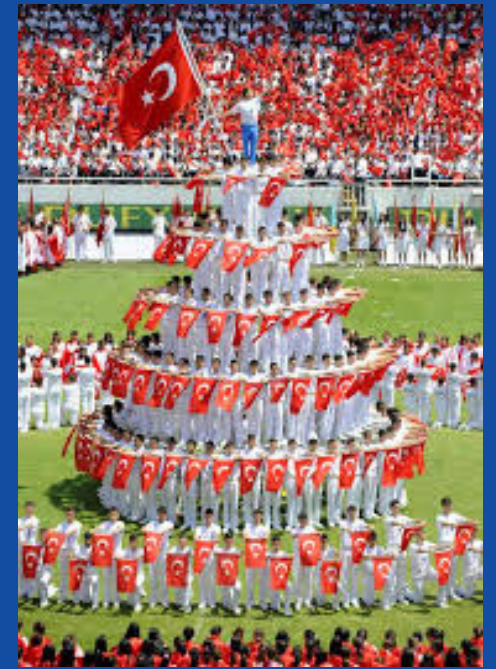
Aynı zamanda vizyon, sorumluluk ve kolektif eylem kültürünü de gerektirir.

Şehirlerden ve enerji dönüşümünden iklim politikasına ve toplumsal dayanıklılığa kadar, gençler artık sadece geleceğin temsilcileri değil, dönüşümün aktif aktörleridir.

MLGP4Climate olarak şunlara inanıyoruz: Daha dirençli şehirler, daha sürdürülebilir sistemler ve daha adil bir gelecek ancak gençlerin bilgiye, katılıma ve karar alma süreçlerine erişimi olduğunda mümkün olacaktır.

19 Mayıs'ın taşıdığı umut ve kararlılık ruhu, bugün de iklim eylemlerine ilham vermeye devam ediyor.

Çünkü geleceği değiştiren sadece fikirler değil, o fikirleri gerçeğe dönüştürme cesaretidir.

MLGP4CLIMATE 11th EXPERT MEETING

**WE ARE STILL AT THE SAME TABLE AFTER A YEAR.
AND WE ARE STRONGER.**

Recording and taking notes
read.ai

Shared knowledge.
Stronger partnerships.
Better cities for a sustainable future.

MLGP4Climate 11. Uzmanlar Toplantısını gerçekleştirdi.

Bir proje olarak başlayan şey, şimdi büyüyen uluslararası bir iş birliği ağına dönüşüyor.

Bir yıl önce sürdürülebilirlik hakkında konuşuyorduk.
Bugün uygulama konusundan bahsedeceğiz.

Küresel Belediye Başkanları Sözleşmesi'ndeki Türk belediyelerinin sayısının 15'ten 135'e yükselmesi ve platformumuzun üye belediye sayısının 200'e yaklaşmasıyla birlikte, bir şey açıkça ortaya çıkıyor:

Yerel iş birliği giderek artıyor.

Antalya'dan Brüksel'e, Vilnius'tan İstanbul'a kadar farklı kurumlar ve farklı uzmanlık alanları, ortak bir hedef etrafında bir araya gelmeye devam ediyor:

Daha dirençli ve sürdürülebilir şehirler.

Çünkü gerçek dönüşüm sadece fikirlerle değil, birlikte inşa etmeye devam etme kararlılığıyla gerçekleşir.

Ve bazen, Zoom ekranında başlayan diyaloglar şehirlerin geleceğini şekillendirmeye yardımcı olabilir.

MLGP4CLIMATE | UZMANLAR İŞ BAŞINDA

Yerelden Küresele:

Kolektif İklim Eylemini Güçlendirmek

Çevreci Belediyeler Birliği (Türkiye)
2026 Yılı 1. Olağan Genel Kurul Toplantısı, Edremit,
Balıkesir

150

üye belediyeler ve büyüyen

BİRLİKTE İKLİM DEĞİŞİKLİKLERİNE DAYANIKLI ŞEHİRLER TASARLIYORUZ

GLOBAL COVENANT
of MAYORS for
CLIMATE & ENERGY

PAYLAŞILANLAR

Üye Belediyelere Sunulan Başlıca Konular

01

GCoM Üyeliği

İklim ve Enerji için Küresel Belediye Başkanları Sözleşmesi -üyelik süreçleri ve faydaları

02

MLGP4 İklim Platformu

Yerel yönetimler için sınır ötesi işbirliği araçları ve bilgi paylaşımı

03

AB Fonları ve Hibeleri

Belediyelerin yeşil projeler için erişebileceği mevcut AB fonları ve hibeleri

04

Enerji Dönüşümü ve SECAP

Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı'nın hazırlanması ve uygulanması

05

İklim Finansmanı

Yerel düzeyde iklim finansmanına erişim mekanizmaları ve yolları

NEDEN ÖNEMLİ

Şehirler artık sadece altyapı yöneticisi değiller.

İklim dönüşümünün itici gücü haline geliyorlar.

Bu nedenle belediyelerin yapması gerekenler şunlardır:

Uluslararası ağlara katılın

İklim finansmanına erişim

Enerji geçişlerini planlayın

SECAP gibi stratejik yol haritaları geliştirin.

İklim değişikliğine dayanıklı şehirler ancak güçlü iş birliği, bilgi paylaşımı ve yerel kapasite sayesinde mümkün olabilir.

Dönüşüm artık sadece küresel zirvelerde şekillenmiyor.

Bu, belediye meclislerinde başlar.

Antonio Guterres
Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri

“İklim değişikliğiyle mücadele ve daha sürdürülebilir ve adil bir kentleşmeyi başarma çabası, aynı madalyonun iki yüzüdür.”

İklim Eyleminin Geleceği Kentlerde Şekilleniyor!

Amacın estetikle buluştuğu bir vizyon

İklim değişikliğiyle mücadele ve daha sürdürülebilir ve adil bir kentleşmeyi başarma çabası, aynı madalyonun iki yüzüdür.

Günümüzde şehirler, iklim krizinin ön saflarında yer alıyor. Binalar, evler ve su ve ulaşım sistemleri de dahil olmak üzere temel altyapı, kötü planlandığında, inşa edildiğinde veya yönetildiğinde, iklim değişikliğinin tetiklediği yükselen deniz seviyelerine, sıcak hava dalgalarına, sellere ve diğer aşırı hava olaylarına karşı giderek daha savunmasız hale gelir. Ve her zaman olduğu gibi, en büyük yük en yoksul ve en savunmasız toplulukların omuzlarına düşer.

Ancak şehirler aynı zamanda dünyanın en etkili iklim çözümlerinin şekillendiği yerlerden bazılarıdır.

Cesur yatırımlar, ileriye dönük kentsel planlama ve dayanıklı tasarım ile şehirler, sera gazı emisyonlarını azaltma, iklim değişikliğine uyumu güçlendirme ve milyonlarca insanın yaşamını iyileştirme gücüne sahiptir.

Dünyanın dört bir yanında yerel yönetimler bu dönüşüme öncülük ediyor. Kapsayıcı yeşil alanları genişletiyorlar, yenilenebilir enerjiye yatırım yapıyorlar, kentsel ulaşım sistemlerini yeniden tasarlıyorlar ve toplulukları hem daha sürdürülebilir hem de daha dirençli hale getiren daha akıllı planlama stratejileri uyguluyorlar.

İklim eyleminin geleceği yalnızca konferans salonlarında veya uluslararası müzakerelerde belirlenmeyecek.

Kararlar mahallelerde, sokaklarda, ulaşım sistemlerinde ve kamusal alanlarda verilecek.

Bu nedenle şehir ve yerel yöneticiler küresel iklim eyleminin ön saflarında yer almaya devam ediyor. Birçok durumda şehirler, küresel ısınmayı 1,5°C ile sınırlama çabalarında ulusal hükümetlerden daha hızlı ve daha ileri gidiyor.

Bu liderlik önemlidir.

Çünkü iklim hedeflerinin başarısı veya başarısızlığı nihayetinde topluluk düzeyinde, yani insanların yaşadığı, çalıştığı ve geleceklerini inşa ettiği yerlerde ölçülecektir.

Yakın zamanda kabul edilen Gelecek Paketi, herkes için güvenli, sağlıklı, dirençli ve sürdürülebilir şehirler yaratmak amacıyla hükümetin tüm kademeleri arasında işbirliğinin önemini de kabul etmektedir.

2030 yılına kadar Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşma çabalarımızı hızlandırırken, dünyanın her yerindeki şehirlerin bu misyonun merkezinde yer almasını sağlamalıyız.

Çünkü iklimle mücadeledeki gelecek kentsel alanda yatıyor.

DÜNYA ŞEHİR FORUMU'NUN ON ÜÇÜNCÜ OTURUMU (WUF13)

Dünyayı Güvenli Bir Şekilde Barındırmak: WUF13 ve Çok Düzeyli İklim Mandatının İncelenmesi

WUF13
17–22 MAY 2026
BAKU, AZERBAIJAN

Küresel topluluk, 17-22 Mayıs 2026 tarihleri arasında Azerbaycan'ın Bakü kentinde düzenlenen 13. Dünya Şehir Forumu'nda (WUF13) bir araya gelirken, sürdürülebilir kalkınma konusundaki tartışma kritik bir dönüm noktasına ulaştı. "Dünyayı Barındırmak: Güvenli ve Dirençli Şehirler ve Topluluklar" ana teması altında düzenlenen bu yılki forum, ürkütücü bir küresel gerçeğin altını çiziyor: Şu anda yaklaşık 3 milyar insan konut yetersizliğiyle karşı karşıya ve bu durum, artan iklim acil durumlarıyla daha da kötüleşiyor.

İklim Eylemi için Çok Düzeyli Yönetişim Platformu (MLGP4Climate) için Mayıs ayı, yoğun kurumsal uyum ayıdır. WUF13, savunduğumuz ilkelerin, yani savunmasız yerel toplulukları dirençli, net sıfır emisyonlu güvenli bölgelere dönüştürmek için gerekli yatay ve dikey politika çerçevelerini güçlendirmenin, en önemli test alanlarından biridir.

The thirteenth session of the World Urban Foru

Konut Krizi ve İklim Aciliyetinin Kesişim Noktası

Kentler aynı anda hem iklim kırılganlığının merkez üssü hem de sürdürülebilir bir geçiş için en büyük umudumuzdur. Bugün şehirler, küresel sera gazı emisyonlarının %70'inden fazlasını ve küresel enerji tüketiminin dörtte üçünü oluşturmaktadır. WUF13'te UN-Habitat, küresel konut krizinin çözümünün yerel iklim adaptasyonundan ayrılamayacağını açıkça belirtmiştir.

Planlanmamış hızlı kentleşme, şehirleri yoğun ısı adası etkileri ve kentsel sel baskınları gibi aşırı iklim şoklarına karşı oldukça savunmasız bırakmaktadır. Evler inşa ederken veya yenilerken, sadece barınaklar kurmuyoruz; bir şehrin birincil iklim savunma hattını inşa ediyoruz. Sürdürülebilir kentleşme artık konut planlarının doğa tabanlı çözümler, pasif soğutma altyapısı ve merkezi olmayan yeşil enerji şebekeleri içermesini gerektirmektedir.

Çok Düzeyli Yönetişim: WUF13 Sonuçlarının Gerçek Etkeni

Bakü'deki diyalog odalarından çıkan genel görüş şu ki: hiçbir kurum tek başına kentsel konut ve iklim kriziyle mücadele edemez. Ulusal bakanlıkları, bölgesel yetkilileri ve belediye organlarını bir araya getiren güçlü ve koordineli bir yanıt gereklidir.

İşte tam da bu noktada MLGP4Climate platformu hayati bir köprü görevi görüyor. Çoklu başışçı iş birliklerini teşvik ederek ve Belediye Başkanları Sözleşmesi Girişimi'ni güçlendirerek, yerel belediyelerin Yeni Kentsel Gündem gibi daha geniş ulusal ve uluslararası çerçevelerle sorunsuz bir şekilde uyum sağlamasını mümkün kılıyoruz.

Dikey Entegrasyon: Yerel iklim eylemleri ve Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planları (SECAP'ler), ulusal hedeflerle mali ve yasal olarak desteklenmelidir.

Yatay Bilgi Paylaşımı: Belediyeler, Medellín'in yapısal yeşil koridorlarından akıllı şehir ulaşım sistemlerine kadar uzanan başarılı yeşil uygulamaları çoğaltmak için MLGP gibi platformlardan yararlanmalıdır.

Bakü'den Yerel Belediyelere: Mayıs ve Sonrası İçin Önemli Eylemler

WUF13'ün üst düzey kararlarını sahada somut eylemlere dönüştürmek için MLGP4Climate, yerel yönetimleri mevcut planlama döngülerinde aşağıdaki odak alanlarına öncelik vermeye teşvik etmektedir:

İklim Değişikliğine Dayanıklı Sosyal Konut: Katı enerji verimliliği standartlarını, yeşil çatıları ve yağmur suyu toplama altyapısını doğrudan belediye konut politikalarına entegre edin.

**WORLD
URBAN
FORUM**
THIRTEENTH SESSION

BAKU, AZERBAIJAN | 17-22 MAY 2026

Kentsel Ulaşımın Karbondan Arındırılması: Şehir içi ulaşımı, fosil yakıtlara olan bağımlılığı azaltmak için ölçeklenebilir ve uygun maliyetli çözümler kullanarak, düşük emisyonlu ve elektrikli mobilite çerçevelerine doğru kaydırmak.

Kentsel İklim Finansmanının Kilidini Açmak: Yerel iklim projeleri ile uluslararası finansman olanakları arasındaki boşluğu kapatmak. Belediyeler, finanse edilebilir, yeşil altyapı planları hazırlama kapasitelerini geliştirmelidir.

Çözüm

Bakü'deki WUF13, sürdürülebilir konutun bir insan hakkı ve iklim direncine temel bir unsur olduğunu yeniden teyit etti. Mayıs ayındaki odak noktamızı kapatırken, MLGP4Climate yerel belediye başkanlarını ve şehir planlamacılarını güçlendirmeye olan kararlılığını sürdürüyor. Çok düzeyli yönetişimi benimseyerek, parçalı ve tepkisel yaklaşımlardan uzaklaşabilir ve bunun yerine geleceği güvenli bir şekilde barındırabilecek, birbirine bağlı, iklim değişikliğine hazır şehirler inşa edebiliriz.

İklim ve Enerji için Küresel Belediye Başkanları Sözleşmesi (GCoM)

GLOBAL COVENANT
of MAYORS for
CLIMATE & ENERGY

İklim Değişikliğine Dayanıklı Şehirler için Küresel Bir İttifak

Şehirler, küresel iklim geçişinde giderek daha fazla ön saflarda yer alıyor. Yerel yönetimler artan çevresel, sosyal ve enerji sorunlarıyla karşı karşıya kalırken, İklim ve Enerji için Küresel Belediye Başkanları Sözleşmesi (GCoM) gibi uluslararası işbirliği platformları her zamankinden daha önemli hale geliyor.

Küresel Belediye Başkanları Birliği (GCoM), iklim eylemine ve enerji dönüşümüne kendini adanmış şehirler ve yerel yönetimlerin dünyanın en büyük ittifakıdır. 140'tan fazla ülkede 14.000'den fazla şehir ve belediyeyi bir araya getiren bu girişim, yerel yönetimleri düşük karbonlu, dayanıklı ve sürdürülebilir kentsel gelecekle inşa etmede desteklemektedir.

GCoM'un özünde basit ama güçlü bir ilke yatmaktadır:

Şehirler sadece iklim değişikliğinden etkilenmekle kalmıyor, aynı zamanda çözümlerin hayata geçirilmesinde de kilit rol oynuyorlar.

Üye şehirler şunları taahhüt eder:

Sera gazı emisyonlarının azaltılması

İklim uyum kapasitesinin güçlendirilmesi

Sürdürülebilir ve güvenli enerjiye erişimi iyileştirmek

Uzun vadeli iklim ve enerji stratejileri geliştirmek

İklim ve Enerji için Küresel Belediye Başkanları Sözleşmesi (GCoM)

GLOBAL COVENANT
of MAYORS for
CLIMATE & ENERGY

Bu girişimin en önemli uygulama araçlarından biri, belediyelerin iklim hedeflerini ölçülebilir yerel eylemlere dönüştürmelerine yardımcı olan Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planı (SECAP) çerçevesidir.

14030

CITIES

1.32 BN

PEOPLE

24 BN

TONS CO₂ E BY 2030

100+

GLOBAL PARTNERS

GCoM, teknik planlamanın ötesinde şunları da sağlar:

- Kapasite geliştirme fırsatları
- Uluslararası ağlara erişim
- Bilgi paylaşımı ve akran öğrenimi
- Yerel iklim liderliğinin görünürlüğü
- Finansman ve uygulama süreçlerine destek

Günümüzde şehirler aşırı sıcaklar, seller, enerji güvensizliği ve altyapı sorunları gibi artan baskılarla karşı karşıya kalırken, belediyeler arası uluslararası işbirliği her zamankinden daha önemli hale geliyor.

MLGP4Climate olarak, GCoM gibi platformların yerel iklim yönetişimini hızlandırmada ve şehirler ve bölgeler genelinde uygulama kapasitesini güçlendirmede kritik bir rol oynadığına inanıyoruz.

Çünkü iklim eyleminin geleceği büyük ölçüde yerel düzeyde şekillenecek; politikalar burada uygulamaya dönüşecek ve taahhütler gerçek bir dönüşüme evrilecek.

AN OPEN CALL FOR CITIES AND REGIONS BUILDING A **GREENER,** **MORE RESILIENT FUTURE.**

AB İklim Misyonu

APPLICATION DEADLINE:
MAY 29

Kentsel Dönüşümü Hızlandırma Çağrısı

Doğayla Birlikte Büyüyen, Ona Karşı Değil Şehirler: Doğa dostu dönüşümü kentsel kalkınmanın merkezine yerleştirmeye hazır şehirler ve bölgeler için uluslararası bir fırsat doğdu. GoNaturePositive! tarafından başlatılan program, yerel yönetimlerin ekonomik büyüme, iklim direnci ve ekosistem restorasyonunun nasıl birlikte ilerleyebileceğini araştırmalarına destek veriyor.

Seçilen katılımcılar aşağıdaki konular üzerinde işbirliği yapacaklardır:

- İklim direnci ve ekosistem restorasyonu
- doğa dostu finansman
- Sürdürülebilir kamu alımları
- yerel ekonomik kalkınma
- İşletmeler ve topluluklarla ortaklıklar Şehirler büyümeye devam ettikçe, göz ardı edilemeyecek kritik bir soru ortaya çıkıyor:

Kentleşme, doğayı tüketmeden ilerleyebilir mi?

Bu program bu sorunun cevabını bulmaya yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Çünkü geleceğin şehirleri sadece betonla inşa edilmeyecek —

Ancak yeşil altyapı, dayanıklı ekosistemler ve daha güçlü yerel işbirliği ile.

Son teslim tarihi

MLGP4
CLIMATE

Funded by
the European Union
NextGenerationEU

CALL FOR PROPOSALS

HYDROGEN VALLEYS

PROJECT DEVELOPMENT SUPPORT

APPLICATION DEADLINE
JUNE 26, 2026

TEMİZ HİDROJEN VADİLERİ: TÜRKİYE İÇİN YENİ BİR FIRSAT

Horizon Europe Temiz Hidrojen Ortaklığı kapsamında, Avrupa genelinde Hidrojen Vadilerinin geliştirilmesini desteklemek amacıyla yeni bir çağrı başlatıldı. Program, teknik, düzenleyici ve finansal destek yoluyla temiz hidrojen ekosistemlerini hızlandırmayı ve projelerin nihai yatırım hazırlığına ulaşmasına yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Bu çağrı, iki farklı kategori üzerinden en fazla 13 projeyi destekleyecektir:

- PDA Light — erken aşama projeler için
- PDA Plus — daha gelişmiş girişimler için. Kamu kurumları, belediyeler, üniversiteler, şirketler ve konsorsiyumlar başvuruda bulunabilir.

Güçlü yenilenebilir enerji potansiyeliyle Türkiye, özellikle Marmara, Ege Bölgesi ve Doğu Anadolu'da bölgesel hidrojen vadilerinin geliştirilmesi için önemli fırsatlar sunmaktadır.

Yeşil enerji dönüşümüne öncülük etmeyi hedefleyen kurumlar için bu çağrı önemli bir stratejik fırsat sunmaktadır.

Daha fazla bilgi ve başvuru

ARISE YATIRIM PROGRAMI BAŞVURULARI HALA AÇIK!

İklim direnci artık sadece çevresel bir sorun değil. Bu, ekonomik ve kentsel bir öncelik haline geliyor.

İklim Yatırım Fonları (CIF) tarafından başlatılan yeni ARISE programı, gelişmekte olan ülkelerde ekonomik planlamanın merkezine iklim direncini yerleştirmeyi amaçlıyor.

ARISE, dayanıklı şehirler, daha güçlü ekonomiler ve uzun vadeli istikrara odaklanan yeni nesil bir iklim finansmanı modelini temsil etmektedir.

En güçlü yönlerinden biri, özel sektörün sadece yatırımda değil, planlama ve uygulamada da entegrasyonudur.

Çünkü gerçekler giderek daha netleşiyor:

İklim direnci sadece çevre koruma ile ilgili değildir. Bu aynı zamanda ekonomik güvenlikle de ilgili.

Son başvuru tarihi: 8 Haziran 2026

Şehirlerin Geleceği İçin 324 Milyon Euro

Yeni Ufuk Avrupa Çağrısı Açıldı!

Bu sefer odak noktası sadece teknoloji değil.

Enerji dönüşümü, döngüsel ekonomi, yerel demokrasi, sosyal içerme ve mahalle ölçeğinde dönüşüm, gündemin bir parçası.

◆ Enerji Çağrısı — 223,2 milyon €

Temiz enerji, iklim değişikliği ve enerji verimliliğine odaklanmıştır.

Son başvuru tarihi: 15 Eylül 2026

◆ Yeni Avrupa Bauhaus Tesisi — 101,1 milyon € Yeşil dönüşümü, kapsayıcı toplulukları ve yenileyici kentsel yaklaşımları destekliyor.

Son başvuru tarihi: 1 Aralık 2026

Avrupa genelinde kentsel dönüşüm artık sadece altyapı olarak görülüyor.

Aynı zamanda nasıl yaşadığımız, ürettiğimiz ve birlikte nasıl bağlantı kurduğumuzla da ilgili.

Şehirler ve yerel yönetimler için bu çağrılar sadece finansman anlamına gelmiyor, aynı zamanda geleceğe yönelik yeni bir yönü de temsil ediyor. Çünkü yarının şehirleri sadece akıllı değil, aynı zamanda dayanıklı, kapsayıcı ve sürdürülebilir de olmalı.

€324 MILLION FROM EUROPE
FOR THE CITIES OF TOMORROW!

New Horizon Europe calls support cities in building a more sustainable, inclusive and democratic future.

1. ENERGY CALL
€223.2 MILLION
For projects on climate transition, clean energy, energy efficiency and sustainable use.
DEADLINE: 15 SEPTEMBER 2026

2. NEW EUROPEAN BAUHAUS FACILITY
€101.1 MILLION
For projects advancing green transformation, social inclusion, local democracy and regenerative neighbourhoods.
DEADLINE: 1 DECEMBER 2026

HORIZON EUROPE

Şehirler İçin Yeni Bir Enerji Çağrısı Geliyor!

CETPartnership Ortak Çağrısı 2026 başlatılıyor - Avrupa'nın en büyük temiz enerji geçiş ortaklıklarından biri.

Program, temiz enerji teknolojileri, akıllı enerji sistemleri, enerji depolama, hidrojen, karbon nötr altyapı ve sürdürülebilir kentsel çözümler alanlarında uluslararası projeler için fırsatlar sunmaktadır.

Kimler Başvurabilir (Türkiye dahil):

Belediyeler, Üniversiteler, Sivil Toplum Kuruluşları, Enerji kuruluşları, Araştırma kurumları, Teknoloji şirketleri -uluslararası konsorsiyumlar aracılığıyla.

Başlıca Odak Alanları:

Akıllı şehir enerji sistemleri | Yenilenebilir enerji | Enerji depolama | Hidrojen çözümleri | Karbon nötr altyapı | Enerji verimliliği | Şebeke dönüşümü

Önemli Zaman Çizelgesi:

-Lansman Etkinliği: 26 Mayıs 2026

-Başvuru süresi 8 Haziran 2026'da başlıyor.

- Ön teklif son tarihi: 8 Ekim 2026, 14:00 CEST. Enerji dönüşümü artık sadece çevresel bir sorun değil; şehirler için ekonomik dayanıklılık, enerji güvenliği ve rekabet gücü meselesi haline geliyor.

Daha fazla bilgi: <https://lnkd.in/de8wBzvi>

İKLİM KRİZİ: BİR ZİNCİRLEME REAKSİYON

İklim değışikliği artık sadece çevresel bir sorun değil. Sistemik bir sorun. Ve her sistem birbirine bağlı. Ormanlar yok olduğunda, karbon depolaması azalır, sıcaklıklar yükselir ve zincirleme reaksiyon başlar:

- ◆ Kuraklık
- ◆ Gıda güvensizliği
- ◆ Fiyat artışları
- ◆ Geçim kaynaklarının kaybı
- ◆ Göç
- ◆ Eşitsizlik
- ◆ Sosyal ve ekonomik istikrarsızlık

Ve doğanın kendini yenileme yeteneği azalıyor. İklim krizi tek bir sorun değil; birbirine bağlı etkilerin bir ağıdır.

Bu nedenle çözümler de tek başına var olamaz.

Temiz enerji

Ekosistem restorasyonu

İklim dostu şehirler

dayanıklı gıda sistemleri

Güçlü sağlık altyapısı

Adil ekonomik modeller

Hepsinin birlikte çalışması gerekiyor. Çünkü gelecek, birbirinden bağımsız eylemlerle değil, birbirine bağlı sistemlerle inşa edilecek. Ve belki de en önemli soru řu:

Bu sistemi doğayla birlikte mi kuracağız, yoksa ona karşı mı?

KENT PLANLAMASI SERİSİ

BARCELONA Modeli

SOKAKLAR GERÇEKTEN KİMLER İÇİN?

On yıllarca şehirler otomobiller etrafında tasarlandı.
Daha fazla yol, daha fazla trafik, daha fazla beton.

Barcelona farklı bir yol seçti.

BARSELONA MODELİ

2016'da Barselona, tüm mahalleleri araçlar yerine insanlar etrafında yeniden tasarlayan, artık ünlü Superblocks modelini hayata geçirdi.

Trafik çevre yollara yönlendirildi.
İç sokaklar halka geri verildi.

Ve şehir yeniden nefes almaya başladı.

NE DEĞİŞTİ

Daha fazla yürüme imkanı

Daha fazla bisiklet sürme

Daha temiz hava

Daha az gürültü

Bir zamanlar arabaların hakimiyetindeki sokaklar, artık şu özelliklere sahip yerler haline geldi:

Çocuklar güvenle oynayabilirler.

Yaşlı sakinler rahatça hareket edebiliyordu.

Topluluklar bir araya gelip yeniden bağ kurabilirler.

SONUÇLAR

%25

hava kirliliğinde azalma

%30

yaya trafiğinde artış

**500 milyon
Euro**

yıllık sağlık tasarrufları

100'ler

her yıl kurtarılan hayatlar

KENT PLANLAMASI SERİSİ

SADECE BİR MOBİLİTE PROJESİ DEĞİL

Barselona'daki Süper Bloklar, şehirlerin kamusal alan, sağlık, erişilebilirlik ve yaşam kalitesi konularındaki düşünce biçiminde bir değişimi temsil ediyor.

MLGP4Climate olarak, geleceğin şehirlerinin yalnızca hızla değil, insanları ne kadar merkeze koyduklarıyla tanımlanacağına inanıyoruz.

Çünkü bazen bir şehri dönüştürmek daha fazla yol inşa etmeyi gerektirmez.

Bazı sokakların geri verilmesini gerektiriyor.

SİNEMA VE KENTÇİLİK

Bazen bir şehri anlamak için tek bir film yeterlidir.

Bazı filmler sadece hikaye anlatmakla kalmaz. Bir şehrin ruhunu, eşitsizliklerini, geleceğini, kırılğanlığını ortaya koyarlar.

İşte bu yüzden şehir planlamacıları, mimarlar ve şehir düşünürleri sinemaya geri dönüyorlar. Çünkü bazen bir film, yüz sayfalık bir rapordan daha güçlü sorular sorabilir.

◆ Bıçak Koşucusu 2049

Yoğunluk, dikey şehirler ve eşitsiz kentsel gelecekler...

◆ Truman Şovu

Kontrollü ortamlar ve "mükemmel" banliyö yanılması...

◆ Tanrı Şehri

Kent yoksulluğu, gayri resmi yerleşimler ve hayatta kalma...

◆ İnsanların Çocukları

Çöküşte olan sistemler, baskı altındaki altyapı ve kırılğan şehirler...

◆ Onun

Sessiz, yürüyerek gezilebilen, insan ölçeğinde kentsel yaşam...

◆ Parazit

Mimari, topografya ve sınıfın görünmez sınırları...

Ve belki de bunların hepsi aynı soruya götürüyor:

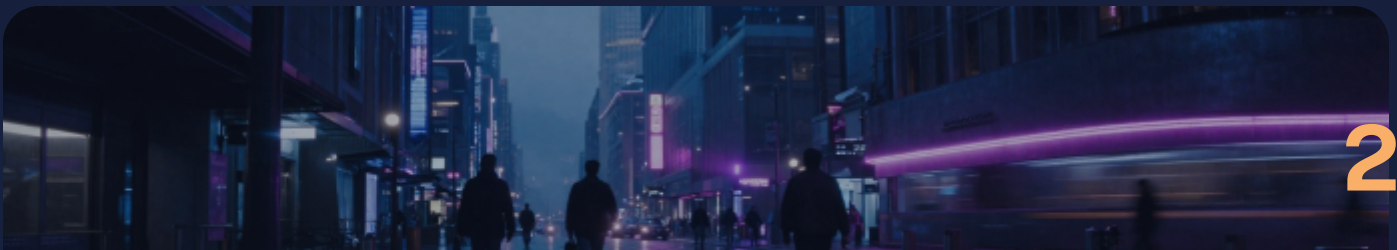
Şehirler aslında kimler için tasarlanmıştır?

MLGP4Climate olarak, şehirleri anlamanın sadece planlar ve altyapıdan ibaret olmadığına inanıyoruz.

Aynı zamanda insanları, hikayeleri, duyguları ve günlük yaşamı anlamakla da ilgilidir.

Çünkü iyi şehircilik, bakış açısında basit bir değişiklikle başlayabilir:

**Sokakları sadece altyapı olarak görmemek —
ama insan yaşamının aşamaları olarak.**

MEDELLİN HAŞTANE İNŞA ETMEDİ. AĞAÇ DİKTİ.

Yıllar önce Kolombiya'nın Medellín şehri farklı bir tercih yapmıştı.

Daha fazla beton yerine, daha fazla yeşil alana yatırım yaptı.

2016 ile 2019 yılları arasında şehir, caddeler, yollar ve su yolları boyunca 30 yeşil koridor oluşturdu ve kentsel alana binlerce ağaç dikti.

SONUÇLAR

12.500 yeni ağaç

On binlerce bitki eklendi.

Şehir içi ortalama sıcaklıklar 2°C azaldı.

Bisiklet kullanımında %34 artış

Daha temiz hava ve daha düşük solunum yolu hastalığı oranları

Toplamda yaklaşık 16,3 milyon dolarlık bir yatırımla.

SADECE AĞAÇ DİKMEKLE İLGİLİ DEĞİL

Ama bu hikaye sadece ağaç dikmekle ilgili değil.

Bu, birçok şehrin hâlâ gözden kaçırdığı bir şeyi anlamakla ilgili:

Doğa bir maliyet değildir.

Bu, yaşayan bir altyapıdır.

HİÇBİR ŞEY YAPMAMANIN MALİYETİ

Artan sağlık hizmeti maliyetleri, artan enerji talebi, kentsel ısı adaları, artan sel riski, biyolojik çeşitlilik kaybı.

MLGP4Climate olarak, iklime dayanıklı şehirlerin yalnızca betonla inşa edilemeyeceğine inanıyoruz.

Şehirlerin doğayla yeniden nasıl bağ kuracağı, onların şekillenmesinde etkili olacak.

Çünkü bazen tek bir ağacın etkisi, bir binanın etkisinden çok daha uzun sürer.

DOĞANIN GİZLİ KLİMASI

40–46°C Gölgeye ihtiyaç yok

Aynı şehir. Aynı güneş.
Tamamen farklı iki sokak.

32–34°C Ağaç yaprakları

Daha az ısı stresi Daha temiz hava Daha
yaşanabilir sokaklar Daha dirençli şehirler

Ağaçlar sadece estetik unsurlar değildir.
Bunlar, şehrin doğal soğutma altyapısının bir parçasıdır.

Beton ısıyı hapsederken, yeşil alanlar şehirlerin nefes
almasını sağlar.

**Kentlerdeki yeşil alanlar artık bir lüks değil.
Bu, halk sağlığı ve iklim değişikliğine karşı direnç açısından bir zorunluluktur.**

**Çünkü bazen tek bir ağacın gölgesi koca bir şehrin geleceğini
değiştirebilir.**

DÖRT DUVARDAN DAHA FAZLASI: GELECEĞİ İNŞA ETMEK

Konut, sadece başımızın üstünde bir çatıdan ibaret değildir.
Bu, güvenliğin, onurun ve aidiyetin temelidir.

Günümüzde uygun fiyatlı ve güvenli konut artık sadece sosyal bir sorun değil.
İklim direncine ve toplumsal istikrara ilişkin en kritik unsurlardan biri haline geliyor.

Şehirler kapsayıcı, iklim dostu ve erişilebilir konutlara yatırım yaptığında, bunun etkisi binaların çok ötesine uzanır.

KAPSAYICI KONUTUN BEŞ TEMEL İLKESİ

Daha Sağlıklı Nesiller

Çocuklar sağlıklı yaşam koşulları yerine, güvenli ve gün ışığı alan evlerde büyüyorlar.

İklim Koruması

Aşırı sıcaklarda, doğal afetlerde ve artan iklim risklerinde güvenlik sağlayan evler.

Ekonomik İstikrar

Konut yükünün azalması ve bireyler ile aileler için daha güçlü fırsatlar.

Daha Güçlü Topluluklar

Sosyal bağların, dayanışmanın ve aidiyet duygusunun gelişebileceği mahalleler.

Erişilebilir Kentsel Yaşam

Ulaşım, eğitim, su ve temel kentsel hizmetlere bağlı konutlar.

Şehirler sadece betonla inşa edilmemelidir.

Bunlar aynı zamanda eşitlik, sürdürülebilirlik, dayanıklılık ve özen ilkeleri göz önünde bulundurularak inşa edilmelidir.

Çünkü kapsayıcı konut, sadece barınma sağlamakla ilgili değildir.

Burada amaç, insanların ve geleceklerin gerçekten gelişebileceği şehirler yaratmaktır.

MLGP4CLIMATE BILGILENDIRIYOR!

SECAP NEDİR?

Şehirler artık sadece genişlemekle kalmıyor.

İklim riskleri, enerji dönüşümü baskıları ve artan kaynak sorunları nedeniyle yeniden şekilleniyorlar.

Bu dönüşüme yön veren en önemli araçlardan biri de SECAP'tır.

Sürdürülebilir Enerji ve İklim Eylem Planları (SECAP'ler), belediyeler için teknik belgelerden daha fazlasıdır. İklim direncini güçlendirmek, enerji verimliliğini artırmak ve şehirleri düşük karbonlu bir geleceğe hazırlamak için tasarlanmış stratejik yol haritalarıdır.

SECAP

Sustainable Energy and Climate Action Plan

Günümüzde birçok şehir için soru artık şu değil:

“İklim eylemine ihtiyacımız var mı?”

Asıl sorular şunlardır:

Ne kadar hızlı uygulanabilir?

Sektörler arası entegrasyonu ne kadar iyi olabilir?

Peki, ölçülebilir sonuçları ne kadar etkili bir şekilde sunabilir?

Çünkü iklim eylemi ancak uygulama kapasitesiyle anlam kazanır.

Bu sayıda kısaca şu konulara değiniyoruz:

SECAP'ların temel hedefleri

Belediyeler için neden kritik öneme sahipler?

Şehirlerin geleceğini nasıl şekillendiriyorlar

Daha dirençli, yaşanabilir ve düşük karbonlu şehirlere doğru geçiş yerel düzeyde başlar.

ŞEHİRLER ISINIYOR RİSKLER ARTIYOR

Avrupa şu anda dünyanın en hızlı ısınan kıtası. Ve şehirler bu dönüşümün merkezinde yer alıyor. Bu artık geleceğe dair bir senaryo değil. Günlük kent yaşamının bir parçası haline geliyor.

Daha sıcak sokaklar
Artan su stresi
Daha sık sel riski
Daha kırılabilir altyapı sistemleri

Şehirler bu zorlukların farkındadır.
Birçoğunun halihazırda iklim değişikliğine uyum planları mevcut.
Ancak kritik bir açık hâlâ mevcut.

Şehirlerin %85'inde uyum planları mevcut.
Sadece %6'sının özel finansman stratejileri bulunuyor.
%46'sı hala uygulama maliyetini net bir şekilde hesaplayamıyor.

Başka bir deyişle:
Planlar mevcut.
Ancak asıl zorluk uygulamada yatıyor.

Mevcut hızda ilerleme devam ederse, Avrupa'da kuraklık, sıcak hava dalgaları ve sellerin ekonomik maliyeti 2029 yılına kadar 126 milyar avroya ulaşabilir.

Avrupa'da Kentsel İklim Direnci üzerine yapılan son çalışma, net bir gerçeği ortaya koyuyor:
Şu anda acilen ihtiyaç duyulan şey şudur:
Sorumlulukların net bir şekilde dağıtılması
Daha güçlü kurumsal ve teknik kapasite
Öngörülebilir uzun vadeli finansman
Etkin çok düzeyli koordinasyon

Çünkü iklim direnci yalnızca planlarla inşa edilemez.
Uygulama, yatırım ve sürdürülebilir eylem yoluyla inşa edilir.

AVRUPA'NIN İKLİM STRATEJİSİ YENİ BİR AŞAMAYA GİRİYOR

Avrupa Komisyonu, çelik, çimento ve kimya gibi ağır sanayiler için AB Emisyon Ticaret Sistemi (AB ETS) kapsamındaki ücretsiz emisyon izinlerini genişletmeyi değerlendiriyor. Bu öneri, söz konusu sektörlerin karbon maliyetlerini 2030 yılına kadar yaklaşık 4 milyar avro azaltabilir.

Tartışma artık sadece emisyonları azaltmaya odaklanmıyor. Giderek daha çok dengelemeye odaklanılıyor:

İklim hedefi

Endüstriyel rekabet gücü

Enerji güvenliği

Ekonomik dayanıklılık

Şimdi önemli bir soru ortaya çıkıyor:

Düşük karbon maliyetleri, karbonsuzlaştırma ve temiz teknoloji yatırımlarının hızını yavaşlatabilir mi?

Avrupa bu geçiş sürecinde ilerlerken, iklim politikası sadece çevresel bir mesele olmaktan çıkıp stratejik bir ekonomik öncelik haline geliyor.

Temmuz ayında yapılması beklenen AB karbon piyasası incelemesi, Avrupa'nın yeşil

The EU supports industry towards 2030:

€4.7 billion in free
CO₂ allowances
for industry.

SUPPORTING
INDUSTRY

REDUCING
EMISSIONS

BUILDING
A CLEANER FUTURE

TOGETHER FOR
CLIMATE NEUTRALITY

BİR YENİ DÖNEM TÜRKİYE'DE BİNALAR İÇİN

Türkiye, düşük karbonlu ve çevreye duyarlı inşaat yaklaşımına doğru önemli bir adım atıyor.

BAŞLANGIÇ TARİHİ
**1 OCAK
2027**

Yeni getirilen düzenleme kapsamında, yeni binalar için toplam inşaat alanı sınırı **10.000 m²**'nin üzerinde olan projelerde

çevresel performans standartlarını karşılamak zorunlu olacak.

Bu zorunluluk, **1 Ocak 2027** tarihinden itibaren yürürlüğe girecek.

YENİ ÇERÇEVE AŞAĞIDAKİLERİ KAPSAR:

ENERJİ KİMLİK BELGELERİ

BİNA YAŞAM DÖNGÜSÜ DEĞERLENDİRMESİ BELGELERİ

BUNA EK OLARAK, YENİ DÜŞÜK KARBONLU BİNA BELGESİ DE UYGULANACAK

BU BELGE, AZALTI MIŞ SERA GAZI EMİSYONUNA SAHİP BİNALAR İÇİN ZORUNLU OLACAKTIR.

Bu düzenleme, Türkiye'nin inşaat sektöründe önemli bir dönüşümü işaret ediyor — sadece büyümenin ötesine geçerek **sürdürülebilirlik, enerji verimliliği ve iklim dostu şehir gelişimine** odaklanmayı hedefliyor.

Binalar artık yalnızca büyüklükleri veya tasarımlarıyla değil, aynı zamanda **enerji performansı, karbon ayak izi ve uzun vadeli çevresel etkileriyle** de değerlendirilecek.

MLGP4İklım olarak, **iklim dirençli şehirlerin; enerji verimli binalar, sürdürülebilir altyapı ve geleceğe yönelik şehir politikalarıyla** mümkün olduğuna inanıyoruz.

Bu gelişme, Türkiye'nin **sürdürülebilir kentsel dönüşüm yolculuğunda** önemli bir adımdır.

**MLGP4
CLIMATE**

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AKDENİZ NEHİR SİSTEMLERİ ÜZERİNDEKİ OLUMSUZ ETKİLERİ

İklim Baskıları, Ekolojik Riskler ve Dirençlilik Yolları

Akdeniz bölgesi, dünyanın en önemli iklim değişikliği sıcak noktalarından biri olarak giderek daha fazla kabul görmektedir. Sıcaklıklar küresel ortalamadan daha hızlı yükseliyor, yağış düzenleri değişiyor ve aşırı hava olayları daha sık ve şiddetli hale geliyor. Bu değişiklikler, kentleşme, kirlilik, yoğun tarım, baraj inşaatı ve artan su talebi nedeniyle zaten baskı altında olan Akdeniz nehir sistemleri üzerinde önemli bir baskı oluşturmaktadır.

Günümüzde iklim değişikliği Akdeniz nehirleri için artık bir gelecek senaryosu değil. Etkileri, azalan nehir akışları, kötüleşen kuraklıklar, bozulan su kalitesi, ekosistem kaybı ve artan sel riskleri yoluyla şimdiden görülebiliyor.

İklim Değişikliği Akdeniz Nehirlerini Yeniden Şekillendiriyor

Akdeniz genelinde iklim değişikliğinin en belirgin sonuçlarından biri, su kaynaklarının azalmasıdır. Yükselen sıcaklıklar ve azalan yağışlar, nehir debisini azaltmakta, yeraltı suyu beslenmesini düşürmekte ve kuraklık koşullarını yoğunlaştırmaktadır. Bir zamanlar yıl boyunca akan nehirler, giderek mevsimlik veya kesintili hale gelmektedir.

Bu durum sadece nehirlerin davranışını değil, aynı zamanda Akdeniz şehirlerinin, gıda sistemlerinin ve bölgesel ekonomilerin uzun vadeli dayanıklılığını da değiştiriyor.

OPINION COLUMN
Insights. Analysis. Perspective.

Prof. Dr. Tuncer Demir

Professor of Environmental Engineering
Akdeniz University

“ Sustainable solutions for a resilient future through science, innovation, and global collaboration. ”

AKDENİZ UNIVERSITY
ANTALYA, TÜRKİYE

İtalya'daki Po Nehri, en çarpıcı örneklerden birini sunuyor. Son yıllarda, havza yüzyıllardır yaşadığı en kötü kuraklık koşullarını yaşadı; aşırı düşük su seviyeleri tarımı, hidroelektrik üretimini ve ekosistemleri alt üst etti. Ancak paradoksal olarak, aynı bölge giderek düzensizleşen yağış modellerinin neden olduğu şiddetli sellerle de karşı karşıya kaldı. Kuraklıktan aşırı yağışa hızla geçiş yapan bu artan "iklim değişkenliği", Akdeniz hidrolojisinin belirleyici bir özelliği haline geliyor.

Kıyı nehir deltaları da deniz seviyesinin yükselmesinden giderek daha fazla tehdit altında. İspanya'daki Ebro Deltası ve Mısır'daki Nil Deltası'nda yükselen denizler, toprak çökmesi ve azalan tortu akışı erozyonu, tuzlanmayı ve sel riskini hızlandırıyor. Tuzlu su girişi şimdiden tarım arazilerini, tatlı su sistemlerini ve yerel geçim kaynaklarını etkiliyor.

Bu fiziksel dönüşümler sadece nehirlerin davranışını değil, aynı zamanda Akdeniz şehirlerinin, gıda sistemlerinin ve bölgesel ekonomilerin uzun vadeli dayanıklılığını da değiştiriyor.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AKDENİZ NEHİR SİSTEMLERİ ÜZERİNDEKİ OLUMSUZ ETKİLERİ

Prof. Dr. Tuncer Demir

Su Kalitesi ve Ekolojik Baskılar Giderek Artıyor

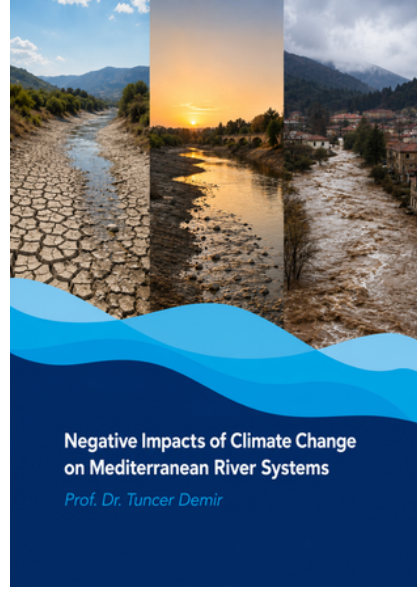
İklim değişikliği sadece nehirlerin akış şeklini değiştirmekle kalmıyor; aynı zamanda tatlı su sistemlerinin kimyasal dengesini ve ekolojik sağlığını da değiştiriyor.

Nehirlerden gelen su miktarının azalması, kuraklık dönemlerinde kirleticilerin daha yoğun hale gelmesine neden olurken, aşırı yağış olayları biriken kirleticileri ani dalgalar halinde nehirlere taşır. Yükselen sıcaklıklar ise çözünmüş oksijen seviyelerini düşürerek ve ötrofikasyon ile zararlı alg patlamaları riskini artırarak koşulları daha da kötüleştirir.

Tuzlanma, giderek artan bir diğer önemli sorun olarak ortaya çıkıyor. Kıyı bölgelerinde, özellikle Nil Deltası gibi hassas delta bölgelerinde, deniz suyu girişi tatlı su kaynaklarını ve sulama sistemlerini giderek daha fazla kirletiyor.

Ekolojik sonuçlar da aynı derecede ciddi. Akdeniz tatlı su ekosistemleri eşsiz bir biyoçeşitliliğe ev sahipliği yapıyor, ancak birçok tür şu anda habitat parçalanması, ısınan sular, azalan akışlar ve değişen tuzluluk seviyeleri nedeniyle önemli baskı altında. Sulak alanlar yok olmaya devam ediyor, balık popülasyonları azalıyor ve birçok endemik türün yok olma riski artıyor.

Birçok nehir sisteminde iklim değişikliği tek başına etkili olmak yerine mevcut insan kaynaklı baskıları daha da artırıyor. Su çekimi, sürdürülemez arazi kullanımı, kirlilik ve altyapı geliştirme genellikle iklimle ilgili stresi yoğunlaştırıyor ve ekosistem direncini azaltıyor.

Adaptasyon Altyapıdan Daha Fazlasını Gerektirir

İnceleme, Akdeniz nehir sistemlerinde iklim adaptasyonunun yalnızca mühendislik çözümlerine dayanamayacağını vurgulamaktadır. Uzun vadeli direnç, su yönetimi, restorasyon, planlama ve kurumsal koordinasyonu birleştiren bütünlük ve ekosistem tabanlı yaklaşımlara bağlıdır.

Bölge genelinde çeşitli uyum yolları şimdiden ortaya çıkmaya başladı:

Entegre Su Kaynakları Yönetimi (IWRM)

Sulak alan ve taşkın yatağı restorasyonu

Deltalarda tortul madde yönetimi

Doğaya dayalı kıyı koruma

Erken uyarı sistemleri

Su geri dönüşümü ve verimlilik önlemleri

İklim dostu tarım

İspanya'daki Ebro Deltası, ekosistem restorasyonunun, iyileştirilmiş hidrolojik bağlantı ve sulak alan rehabilitasyonu yoluyla hem sel direncini hem de biyolojik çeşitliliğin korunmasını nasıl destekleyebileceğini göstermektedir.

Benzer şekilde, Nil Deltası'ndaki uyum çabaları giderek artan bir şekilde mühendislik ürünü kıyı savunmalarını, kumul restorasyonu ve iyileştirilmiş su yönetimi gibi ekosistem tabanlı önlemlerle birleştirmektedir.

Ancak rapor, yalnızca uyum sağlamanın yeterli olmayacağını da açıkça belirtiyor.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AKDENİZ NEHİR SİSTEMLERİ ÜZERİNDEKİ OLUMSUZ ETKİLERİ

Prof. Dr. Tuncer Demir

Uyum ve Azaltma Birlikte Çalışmalıdır

Çalışmanın temel mesajı, uyum ve azaltmanın ayrı politika alanları olarak ele alınmaması gerektiğidir. Akdeniz nehirlerinin dayanıklılığı, hem gelecekteki iklim risklerinin azaltılmasına hem de mevcut uyum kapasitesinin güçlendirilmesine bağlıdır.

Ekosistem restorasyonu, sürdürülebilir tarım, yenilenebilir enerjiye geçiş ve iyileştirilmiş su yönetimi, hem uyum hem de azaltma faydalarını aynı anda sağlayabilir. Örneğin, sulak alanlar, nehir kıyısı ekosistemleri ve restore edilmiş taşkın ovaları, yalnızca taşkın riskini azaltmak ve biyoçeşitliliği artırmakla kalmaz, aynı zamanda önemli karbon yutakları görevi de görür.

Aynı zamanda, yönetim, dayanıklılığı belirleyen en kritik faktörlerden biri olarak ortaya çıkmaktadır. Etkili iklim müdahaleleri, hükümetler, nehir havzası yetkilileri, yerel yönetimler, bilimsel kurumlar, topluluklar ve uluslararası kuruluşlar arasında koordinasyon gerektirir.

Rapor, iklim direncini nihayetinde sadece teknik bir zorluk değil, aynı zamanda bir yönetsel zorluk olarak da ele alıyor.

Çözüm

Akdeniz nehir sistemleri derin bir dönüşüm dönemine giriyor. Azalan su kaynakları, yükselen sıcaklıklar, tuzlanma, ekosistem bozulması ve giderek daha aşırı hale gelen hidrolojik olaylar, bölge genelinde hem doğal sistemleri hem de insan geçim kaynaklarını yeniden şekillendiriyor.

Kanıtlar açık: Tarihsel su yönetimi modelleri, gelecekteki iklim gerçekleri için artık yeterli değil. Dayanıklılık oluşturmak şunları gerektirecektir:

Entegre nehir havzası yönetimi, daha güçlü kurumsal koordinasyon, ekosistem tabanlı adaptasyon, uzun vadeli finansman, ve iklim değişikliğiyle mücadele çabalarını hızlandırdı.

Sonuç olarak, Akdeniz nehirlerinin geleceği yalnızca toplumların iklim değişikliğine ne kadar etkili bir şekilde yanıt verdiği değil, aynı zamanda giderek daha belirsiz hale gelen bir iklim geleceğinde su, ekosistemler, altyapı ve kentsel gelişim arasındaki ilişkiyi ne kadar başarılı bir şekilde yeniden ele aldıklarına da bağlı olacaktır.

DÜNYA ŞEHİRLERİ RAPORU 2026

World Cities Report 2026

The Global Housing Crisis
Pathways to Action

MLGP4
CLIMATE

Şehirler hızla büyüyor, ancak büyüme tek başına artık kentsel sorunların belirleyici unsuru değil.

Günümüzde şehirler aynı anda artan eşitsizlik, konut baskısı, iklim riskleri ve altyapı ile kamu hizmetlerine yönelik artan taleplerle karşı karşıya.

Bu bağlamda, kentsel kalkınmanın geleceğine dair tartışmaları şekillendiren en önemli küresel referanslardan biri olan 2026 Dünya Şehirleri Raporu yayınlandı.

Bu rapor, yalnızca bir veri derlemesi olmaktan öte, önümüzdeki yıllarda şehirleri şekillendirecek baskılar, riskler ve fırsatlara dair stratejik bir genel bakış sunuyor.

Raporda vurgulanan temel temalar şunlardır:

- Konutun uygun fiyatlılığı ve erişilebilirliği
- Kent büyümesinin hızlanması
- Sosyal ve mekânsal eşitsizliklerin derinleşmesi
- İklim direnci ve kentsel uyum ihtiyaçları

Rapor aynı zamanda kritik bir gerçeği de pekiştiriyor:

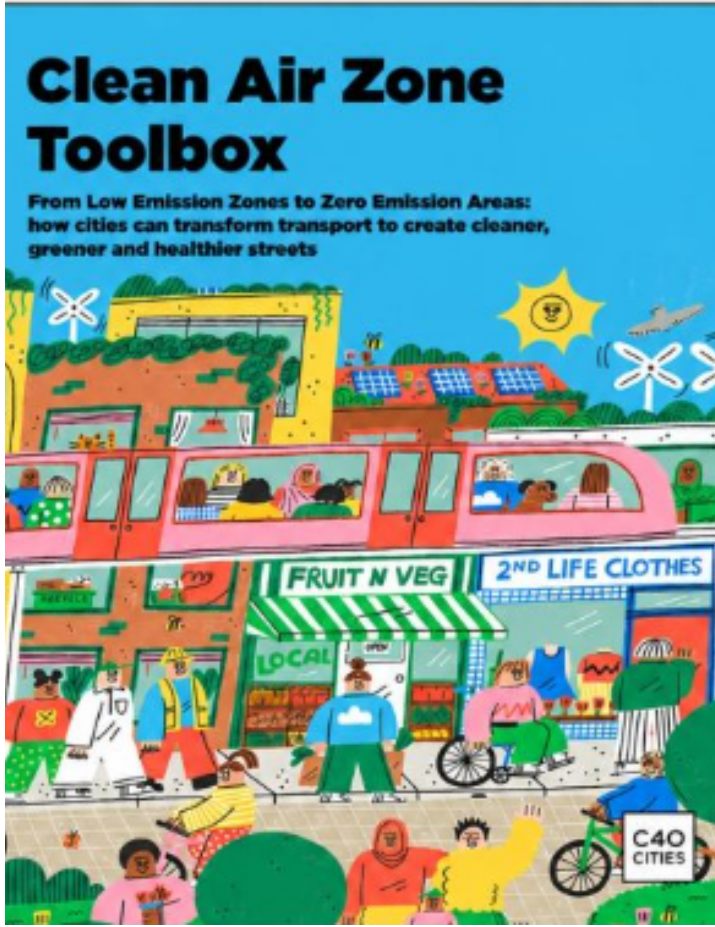
Sürdürülebilir kalkınmanın geleceği büyük ölçüde şehirlerde belirlenecektir.

Bugün alınan planlama kararları, yarının yaşam kalitesini, ekonomik dayanıklılığını, sosyal eşitliğini ve çevresel sürdürülebilirliğini şekillendirecektir.

MLGP4Climate olarak, şehirlerin yalnızca genişlemenin ötesine geçerek evrimleşmesi gerektiğine inanıyoruz. Dayanıklı, kapsayıcı ve yaşanabilir kentsel ortamlar inşa etmek, önümüzdeki on yılların karmaşık zorluklarının üstesinden gelmek için hayati önem taşıyacaktır.

Çünkü geleceğin şehirleri sadece artan nüfusa ev sahipliği yapmakla kalmayacak; giderek daha belirsiz hale gelen bir dünyada yaşamı, dayanıklılığı ve fırsatları sürdürmek zorunda kalacaklar.

TEMİZ HAVA BİR ŞEHİR PLANLAMA SORUNUDUR

Araçlara ayrılan cadde alanı miktarı, toplu taşıma erişilebilirliği, yaya altyapısının kalitesi ve yeşil kamusal alanların mevcudiyeti, insanların her gün soluduğu havayı etkileyen faktörlerdir.

Bu nedenle Temiz Hava Bölgesi Araç Kutusu, temiz havayı yalnızca bir halk sağlığı sorunu olarak değil, aynı zamanda temel bir kentsel planlama ve ulaşım sorunu olarak ele almaktadır.

Rapor, başarılı Temiz Hava Bölgelerinin yalnızca araç kısıtlamalarından çok daha fazlasını gerektirdiğini vurguluyor. Etkin uygulama şunlara bağlıdır:

- Aktif hareketlilik altyapısı
- Erişilebilir ve güvenilir toplu taşıma
- Daha yeşil kamusal alanlar
- Düşük emisyonlu lojistik sistemleri
- Veriye dayalı kentsel yönetim
- Güçlü kamuoyu katılımı

Londra, Paris, Amsterdam, Seul ve Bogotá gibi şehirler, temiz hava politikalarının aynı anda halk sağlığını iyileştirebileceğini, emisyonları

**Veriler bilgi verir, iş birliği dönüştürür,
paylaşılan bilgi ise dirençli şehirler inşa eder.**

**MLGP4
CLIMATE**

KÜTÜPHANESİ

**Şehirler İçin Büyüyen
Bir Bilgi Merkezi**

Yeni Bir Başarıya Ulaştık

Bu ay, MLGP4İklim Kütüphanesi
şu sayıya ulaştı:

1.351+
kaynak

Türkiye'deki belediyeler için en kapsamlı
iklim ve enerji bilgi merkezlerinden biri
konumunu güçlendiriyor.

Sadece Bir Kütüphane Değil

Bu platform yalnızca bir belge arşivi değildir.
Şu alanlarda çalışan pratik bir araçtır:

- iklim planlaması
- SECAP geliştirme
- yerel kapasite geliştirme

Neden Önemli?

Doğru bilgiye erişim şunları sağlar:

- ✓ daha hızlı ve doğru karar alma
- ✓ daha güçlü proje tasarımı
- ✓ daha iyi uygulama

Kütüphaneyi Keşfedin

Tüm kaynaklara erişim ve şehirlerin
kapasitelerini güçlendirmek için

**Bilgi tek başına
etki yaratmaz.
Uygulanan bilgi
etki yaratır.**

**MLGP4
CLIMATE****GÖRÜNÜRLÜK ÇALIŞMALARI**

Büyüyen Etki

Büyüyen Bir Topluluk

MLGP4İklim, erişimini ve etkileşimini farklı platformlarda genişletmeye devam ediyor.

Bu büyüme yalnızca görünürlüğümüzü değil; iklim eylemi etrafındaki topluluğumuzu da güçlendiriyor.

BU AY BİR BAKIŞTA

4,000

LinkedIn takipçisi

1,150

Instagram takipçisi

Sayıların Ötesinde

Büyüme sadece rakamlarla ilgili değil:

- Katılım ile ilgilidir
- Ortak bir amaç ile ilgilidir
- Kolektif bir etki ile ilgilidir

Sırada Ne Var?

Katılımımızı daha da güçlendireceğiz:

- İklim farkındalığını artıracacağız
- Yerel eylemleri destekleyeceğiz
- Küresel iş birliklerini büyüteceğiz

Ortak Bir Yolculuk

Birlikte, görünürlüğü anlamlı ve ölçülebilir değişime dönüştürüyoruz.

ANA MESAJ

Görünürlük farkındalık yaratır.

Etkileşim etki yaratır.

MLGP4Climate Uygulamada

40 Hikaye. Tek Misyon.

Aktif Kalmak, Güncel Kalmak

MLGP4Climate, Mayıs 2026'da şu bilgileri paylaştı:

Instagram'da 40 yeni gönderi

Her paylaşım daha geniş bir amaca katkıda bulunur:

- ◆ Bilgilendirme
- ◆ Katılımı artırma
- ◆ İklim eylemini hızlandırma

İçerikten Daha Fazlası

Bu sadece bir faaliyet değil.

Konu şu:

- ◆ Bilgi yaymak
- ◆ Farkındalık oluşturmak
- ◆ Toplulukları bir araya getirmek

Neden Önemli?

Tutarlı iletişim dönüşleri:

- Bilgiyi farkındalığa dönüştürmek
- farkındalığı eyleme dönüştürmek

MLGP4Climate'tan Haziran 2026 duyuruları

- Yaz İklim Akademisi
- Kayıtlar Açıldı!
- Yeni AB Finansman Fırsatları
- Ortak Şehir Tanıtımları
- Güncellenmiş Kaynak Kütüphanesi

BİZİM NOTUMUZ

Seninle İnşa Edildi, Seninle Büyüyor

Üyelerimizin ve okuyucularımızın görüşlerine değer veriyoruz.

Fikirleriniz, geri bildirimleriniz veya gelecek sayılar için önerileriniz varsa, bize ulaşmanızı memnuniyetle karşılız:

mlgp4climate@gmail.com

Bir Topluluk Tarafından Şekillenen Bir Platform

MLGP4Climate sadece bir platform değil—bu, uygulayıcılar, uzmanlar ve şehirlerden oluşan büyüyen bir topluluktur.

Görüşleriniz bize yardımcı oluyor:

iyileştirmemize

genişlememize

daha fazla etki yaratmamıza

SON MESAJIMIZ

**Sesiniz
bu platformu
güçlendiriyor.**

BAĞLANTIDA KALIN

Bizi şu platformlarda takip edin:

[@mlgp4climate](https://www.linkedin.com/company/mlgp4climate)

MLGP4
CLIMATE

**Bağlandığımız her şehir,
paylaştığımız her hikâye,**

**bizi daha dirençli bir
iklim dünyasına yaklaştırır.**

MLGP4Climate Bülteni

MAYIS 2026

*"Bilginin eylemle buluştuğu yerde,
dirençli şehirler yükselir."*

From Knowledge to **Action**

*Supporting cities in Türkiye
to plan, finance and implement
climate action.*

MLGP4Climate